Gemeente Albrandswaard

Paragraaf 2 - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Aanleiding en achtergrond

Omschrijving (toelichting)

De Gemeente Albrandswaard voert actief beleid op de beheersing van de risico's die de gemeente loopt. Gekeken wordt naar de maatregelen die worden getroffen om de risico's af te dekken. Voor de risico's waarvoor geen maatregelen getroffen kunnen worden, bijvoorbeeld omdat het verzekeren ervan te duur zou zijn, wordt ingeschat welke buffer noodzakelijk is. Dit is de benodigde weerstandscapaciteit. Op basis van de continu geïnventariseerde risico's en de beschikbare financiële middelen (beschikbare weerstandscapaciteit) is het weerstandvermogen berekend. In dit risicoprofiel worden de belangrijkste trends en ontwikkelingen benoemd en meegewogen.

Risicoprofiel

Omschrijving (toelichting)

Door actieve risicobeheersing heeft de gemeente in beeld wat de risico's zijn en is het mogelijk om het weerstandsvermogen te bepalen. Alle risico's worden voor zover mogelijk 2 maal per jaar herijkt, en er wordt continu geanticipeerd op nieuwe risico's. Het getoonde risicoprofiel is bepaald vanuit de inventarisatie en analyse zoals uitgevoerd t/m 27 februari 2026. We kijken vanuit de huidige omstandigheden vooruit met als doel een actueel risicoprofiel te presenteren waarin rekening wordt gehouden met realistische scenario's voor de nabije toekomst.

De belangrijkste trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op het risicoprofiel worden kort toegelicht. De gevolgen van externe invloeden zoals de geopolitieke spanningen, de nog steeds relatief hoge inflatie, de krappe arbeidsmarkt en de brandstofprijzen laten zich zien en voelen over de hele breedte van het risicoprofiel. De geïdentificeerde risico's met betrekking tot de ondersteunende bedrijfsvoering en specifieke primaire bedrijfsfuncties zoals de uitkerings- en zorgadministratie vallen binnen het risicocluster van De BedrijfsvoeringsPartner welke u terugvindt in het overzicht met de belangrijkste risico's.

In het afgelopen jaar hebben wij de sturing op risico's verder geprofessionaliseerd door een actieve samenwerking met de BedrijfsvoeringsPartner (DBP) en het toepassen van data gedreven risico- en peer analyses. Onze lokale risico-inventarisatie is afgezet tegen de macro-economische gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het Centraal Planbureau (CPB). Hierdoor ontstaat een integraal beeld dat niet alleen naar de interne organisatie kijkt, maar ook de externe onzekerheden in de markt en de samenleving weegt en een realistisch en scherper risicoprofiel oplevert.

Trends en ontwikkelingen risicoprofiel Albrandswaard

Omschrijving (toelichting)

In dit onderdeel worden de belangrijkste trends en ontwikkelingen in relatie gebracht met de risico's van de gemeente. De gemeente kan onzekerheden positief beïnvloeden door investeringen en maatregelen te treffen.

1. Sociaal Domein (Jeugd,WMO, Participatiewet)
De financiële kwetsbaarheid binnen het Sociaal Domein wordt in belangrijke mate bepaald door externe en lastig voorspelbare ontwikkelingen.

Jeugd - De volumebeheersing in de uitvoering jeugdwet loopt achter op de landelijke trend. De kosten voor jeugdzorg blijven stijgen wat leidt tot tekorten voor gemeenten. Het aantal jeugdhulptrajecten is niet alleen toegenomen, de kosten per traject zijn eveneens gestegen. De analyses op de kosten laten zien dat met name de tariefstijgingen sneller gaan dan de rijks compensatie die daar tegenover staat. Daarnaast duren trajecten gemiddeld langer door verschillende redenen. Het is wenselijk om de capaciteit voor benodigde gemeentelijke hulpverlening aan inwoners te laten meegroeien met de ontwikkelingen, echter brengt ook dit extra kosten met zich mee. Als de capaciteit niet meegroeit vormen de werkdruk en de wachtlijsten een risico. Landelijk is er sprake van lange wachtlijsten voor specialistische jeugdzorg. De hervormingsagenda Jeugd heeft als doel de beschikbaarheid en kwaliteit van jeugdzorg te verbeteren en de gemeenten willen de regionale samenwerking hierin bevorderen, maar de uitvoering is nog niet goed vormgegeven en in ontwikkeling.

Wmo - De Wmo is in 2025 binnen het beschikbare budget gerealiseerd, maar kent aanhoudende risicodruk doordat vergrijzing en extramuralisering in zowel de ouderenzorg als de ggz, in combinatie met ggz-wachtlijsten, leiden een toenemende vraag naar huishoudelijke ondersteuning en begeleiding. Voor Wmo blijven daarnaast tarief- en prijsontwikkelingen en de 'wet van de kleine getallen' (enkele kostbare trajecten met relatief groot budgettair effect) structurele factoren die de budgettaire beheersbaarheid onder druk kunnen zetten.

Participatiewet - Het tekort op BUIG (het rijksbudget voor bijstandsuitkeringen) zet in 2025 door. Dit hangt samen met de stijging van het wettelijk minimumloon (doorwerking in bijstandsnormen) en toenemende plaatsingscomplexiteit (lagere uitstroom en langere uitkeringsduur).

2. Algemene uitkering gemeentefonds: De uitkering uit het Gemeentefonds is onze belangrijkste inkomstenbron, maar de onzekerheid over de toekomstige verdeling door het Rijk bleef in 2025 groot. Eventuele neerwaartse bijstellingen in rijksuitkeringen kunnen direct leiden tot een noodzaak voor lokale budgettaire ombuigingen.

3. Krappe arbeidsmarkt: De impact weerspiegelt de wisselwerking tussen de krappe arbeidsmarkt, verloop en verzuim. Schaarste bemoeilijkt vervanging, wat de werkdruk verhoogt en dwingt tot kostbare externe inhuur om de continuïteit te borgen.

4. Informatiebeveiliging en Privacy: Gezien de toenemende dreiging van cybercriminaliteit en de strenge eisen van de AVG, blijft dit een aanzienlijk risico voor de continuïteit en reputatie van de gemeente.

5. BedrijfsvoeringsPartner risicoprofiel: De taken die vallen onder het technische beheer en het ondersteunen van de product- en dienstverleningsprocessen van de gemeente(n) worden door DBP uitgevoerd. Hiernaast voert DBP ook primaire taken uit zoals de financiële uitkerings- en zorgadministratie. De (bedrijfsvoerings) risico's die hierbij bestaan vormen het risicoprofiel van DBP. De gemeente deelt naar rato in het afdekken van deze risico's.

6. Gemeenschappelijke regelingen: Dit risico betreft onvoorziene tekorten bij regionale samenwerkingsverbanden zoals de Veiligheidsregio en de GGD. Prijsstijgingen of nieuwe taken bij deze partners kunnen leiden tot een extra rekening voor Albrandswaard. We beheersen dit door scherp toezicht op de regionale begrotingsplannen.

7. Ontwikkelingen in de bouwsector: Bij grote projecten en onderhoud zijn we afhankelijk van prijzen en beschikbaarheid in de markt. Sterke schommelingen kunnen projecten duurder maken. We vangen dit op door prijsindexaties in contracten en een zorgvuldige planning van de uitvoering.

8. Toenemende inflatie: Inflatie zet de koopkracht van het gemeentelijk budget onder druk. We baseren onze ramingen op actuele cijfers van het CPB en sturen waar nodig op interne kosten om de algemene middelen te beschermen.

9. Huisvesting vluchtelingen: De gemeente heeft een wettelijke taak voor passende opvang en huisvesting. Onzekerheid over de instroom kan leiden tot extra kosten. We werken nauw samen met regionale partners en benutten rijkssubsidies om lokale lasten te beperken.

10. Onderwijshuisvestingsplan: Dit richt zich op de kosten voor schoolgebouwen. Onvoorziene prijsstijgingen kunnen investeringen onder druk zetten. We monitoren de voortgang van het huisvestingsplan continu en stellen binnen de meerjarenplanning (MPO) scherpe prioriteiten.

Strategische addenda (Buiten de Top 10)

Steun aan lokale verenigingen (Subsidiepartners): De gemeente houdt rekening met de financiële veerkracht van verenigingen en stichtingen. Zij zijn de motor van onze lokale samenleving. Om te voorkomen dat zij door hoge lasten hun deuren moeten sluiten, hebben we een proactieve reservering van € 250.000 opgenomen.

Voorbereid zijn op onverwachte gebeurtenissen (BCM): Albrandswaard investeert samen met DBP in het moderniseren van haar continuïteitsplannen. Dit zorgt ervoor dat de gemeente bij grote storingen of incidenten direct weet wat haar te doen staat, zodat onze dienstverlening aan de burger altijd door kan gaan.

Ruimte voor nieuwe plannen (Adaptatievermogen): Plannen voor nieuwe woningen of verbouwingen kunnen vertraging oplopen door landelijke regels over stikstof of een vol stroomnet. Door onze plannen flexibel te organiseren, kunnen we projecten aanpassen of verschuiven als dat nodig is en blijven bouwen aan de toekomst van Albrandswaard.

Risico's

In het volgende overzicht worden de belangrijkste (geconsolideerde) risico's gepresenteerd die de grootste invloed hebben bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit. Bij ieder risico worden kort de beheersmaatregelen weergegeven. De lijst met de 10 belangrijkste risico’s omvat circa 85% van alle geïdentificeerde risico’s.

Belangrijkste financiële risico's

Nr.	Risicogebeurtenis	Gevolgen	Maatregelen	Kans	Financiële gevolgen	Invloed
R1401	Risicocluster tekorten uitvoering taken Sociaal Domein.	Hogere netto uitputting budget; wachtlijsten specialistische zorg; druk op voortbestaan subsidiepartners	Continue processturing;	5	max.€ 1.250.000	19.64%
R501	Algemene Uitkering gemeentefonds wordt lopende het begrotingsjaar lager.	Onzekere inkomstenstroom; noodzaak tot bezuinigingen; beperking van meerjaren-ambities.	Monitoring via BI; scherpe inkoop.	4	max.€ 1.000.000	12.30%
R1622	(Gekwalificeerd) personeel is moeilijk verkrijgbaar, hoog verloop, moeizame retentie	Vertraging in uitvoering projecten; hogere kosten door externe inhuur; stijgende werkdruk personeel.	Monitoring circulaires;	3	max.€ 1.150.000	10.01%
R532	Risicoprofiel BedrijfsvoeringsPartner, DBP kan haar taken niet uitvoeren binnen het beschikbaar gestelde budget	Hogere bijdrage Albrandswaard;	Goed werkgeverschap; inhuurbeheersing.	5	max.€ 574.000	9.05%
R385	Begrotingstekorten in gemeenschappelijke regelingen/ verbonden partijen waardoor de gemeente financieel moet bijspringen.	Onvoorziene na-vorderingen (tekorten); druk op lokale begroting;	Financiële rapportage's; sturing efficiency. Integrale Risico beheersing	4	max.€ 600.000	7.32%
R1440	Risicocluster uitvoering wet- en regelgeving Informatiebeveiliging en Privacy	Uitval van digitale dienstverlening; reputatieschade; hoge boetes bij datalekken (AVG).	Deelname bestuurscommissies; begrotingsdruk. Sturing op ingediende begrotingen van GR' i.s.m. raad	4	max.€ 500.000	7.04%
R1558	Toenemende inflatie	Algemene prijsstijgingen in exploitatie; verlies van koopkracht in budgetten; indexatie-risico's.	Implementatie BIO; awareness; audits.	4	max.€ 500.000	6.12%
R1552	Integraal huisvestingsplan Onderwijs.	Hogere kapitaallasten door bouwkosten; noodzaak tot herprioritering; uitstel van renovaties.	Actualisatie prijspeil; bijsturen in tussenrapportages.	3	max.€ 500.000	4.77%
R1555	Onvoldoende woonruimte huisvesting vluchtelingen.	Extra inzet van personeel en middelen; druk op beschikbare woonruimte; fluctuerende rijkssubsidies.	Prioritering in MPO; investeringsbegroting; monitoring kosten.	3	max.€ 500.000	4.37%
R1442	Oplopende kosten in bouwsector.	Overschrijding investeringsbudgetten; vertraging in woningbouw; herijking maatschappelijk vastgoed.	Rijkssubsidies; regionale spreiding.	3	max.€ 500.000	4.36%

Totaal van grote risico's:
€ 7.074.000

Totaal van overige risico's:
€ 3.780.000

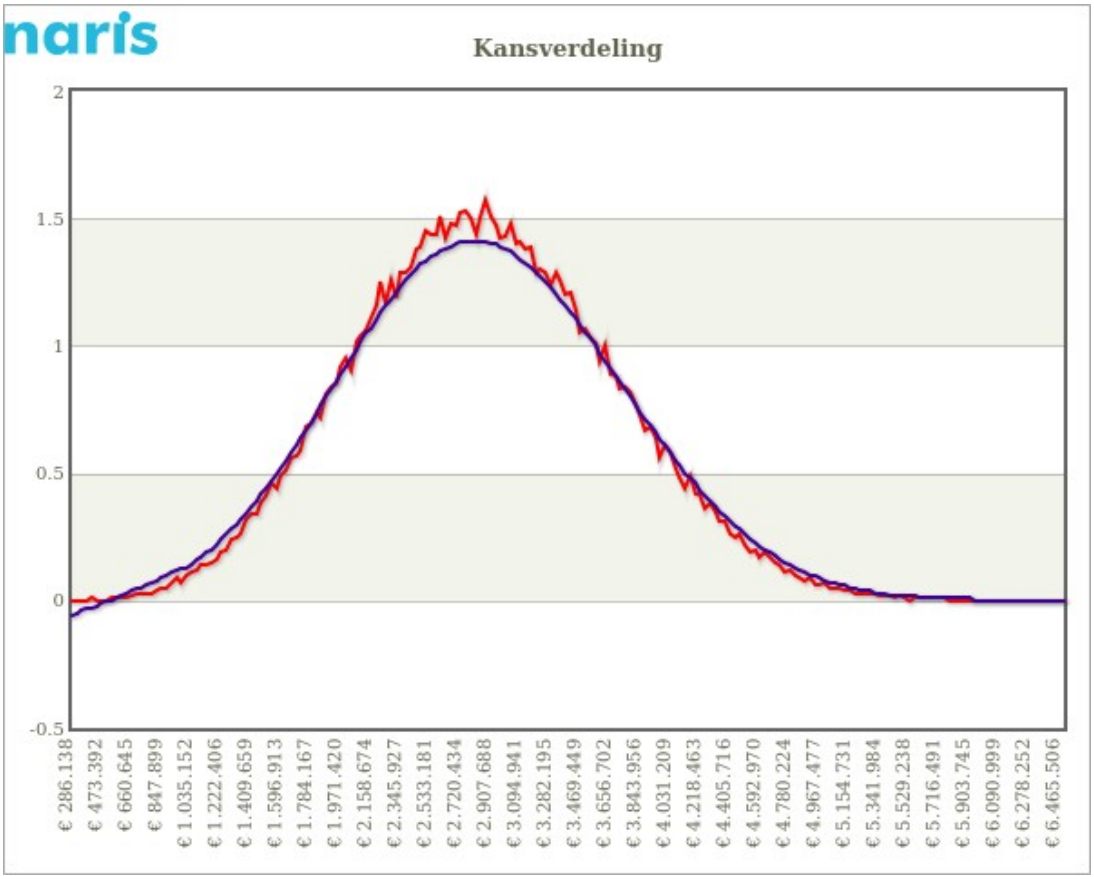
Totaal alle risico's:
€ 10.854.000

Het bovenstaande overzicht toont risico's die incidenteel schade op kunnen leveren met daarbij het maximale financiële gevolg. De onderstaande tabel geeft aan hoe groot de kans is in lengte van tijd en hoe de spreiding in tijd is terug te vertalen.

Kwantiteit	Referentiebeelden	Kans klasse	Toelichting kansklasse
10%	<0 of 1 keer per 10 jaar	1	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het onwaarschijnlijk is dat deze zich in de komende jaren voordoen.
30%	1 keer per 5-10 jaar	2	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het niet waarschijnlijk is dat deze zich in de komende jaren voordoen.
50%	1 keer per 2-5 jaar	3	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's die zich in het komende jaar wel maar ook niet kunnen voordoen.
70%	1 keer per 1-2 jaar	4	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het waarschijnlijk is dat ze zich in de komende jaar zullen voordoen.
90%	1 keer per jaar of >	5	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het zeer waarschijnlijk is dat ze zich in de komende jaar zullen voordoen.

Op basis van de ingevoerde risico's is een zogeheten risicosimulatie uitgevoerd. Wij doen dit met behulp van risicoanalyse software. Hiermee kunnen we met alle risico's die we lopen doen alsof deze in meer of mindere mate optreden om zo nauwkeuring mogelijk in te kunnen schatten welke financiële buffer er op dit moment tenminste nodig is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

Onderstaande figuur en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie.

Uit de tabel met zekerheidspercentages volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van **€ 3.934.385 (benodigde weerstandscapaciteit).**

Benodigde weerstands- capaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
5%	€ 1.550.434
25%	€ 2.284.804
50%	€ 2.831.433
75%	€ 3.407.485
90%	**€ 3.934.385**
95%	€ 4.251.566

Risicoprofiel grondbedrijf

Voor het berekenen van het risicoprofiel voor het grondbedrijf wordt aangesloten bij het Meerjaren Perspectief Ontwikkelprojecten (MPO) 2026. Voor het grondbedrijf wordt het risicoprofiel niet gesimuleerd, maar wordt de kans van optreden maal het effect van optreden opgenomen. Hierbij is rekening gehouden of het gewaardeerde risico binnen het resultaat van het project opgevangen kan worden. Wanneer dit niet het geval is, heeft dit een effect op het risicoprofiel.

Project	MPO 2026 Risico's (ongewogen en gesaldeerd)	MPO 2025 Risico's (ongewogen en gesaldeerd)	MPO 2026 Risico's (gewogen en gesaldeerd) A	MPO 2025 Risico's (gewogen en gesaldeerd) B	Verschil C=A-B	Op te vangen in grondexploitatie D	Niet op te vangen in grondexploitatie E=D-A
De Omloop	4.460.060	4.623.000	-1.338.018	-1.387.000	48.982	1.338.018	0
Schutskooiwijk	248.554	300.000	-71.716	0	-71.716	29.000	-42.716
TOTAAL	**4.708.615**	**4.923.000**	**-1.409.734**	**-1.387.000**	**-22.734**	**1.367.018**	**-42.716**

Voor het grondbedrijf Albrandswaard kunnen op basis van bovenstaande doorrekening alle risico’s worden afgedekt met een totaalbedrag van **€ 42.716 (benodigde weerstandscapaciteit).**

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van gemeente Albrandswaard bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. Zie de tabel hieronder.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 1 januari 2026	
Weerstandsonderdelen	**Huidige capaciteit**
Algemene reserve	€ 13.671.333
Reserve MPO	€ 49.123
Reserve Sociaal domein	€ 1.140.037
Beschikbare weerstandscapaciteit	**€ 14.860.493**

Relatie benodigde en beschikbare weestandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Risico's	Weerstandscapaciteit
Bedrijfsproces	Algemene reserve
Financieel	Reserve MPO
Imago/politiek	Reserve Sociaal domein
Informatie/strategie	
Juridisch/aansprakelijkheid	
Letsel/veiligheid	
Materieel	
Milieu	
Personeel/Arbo	
Product	

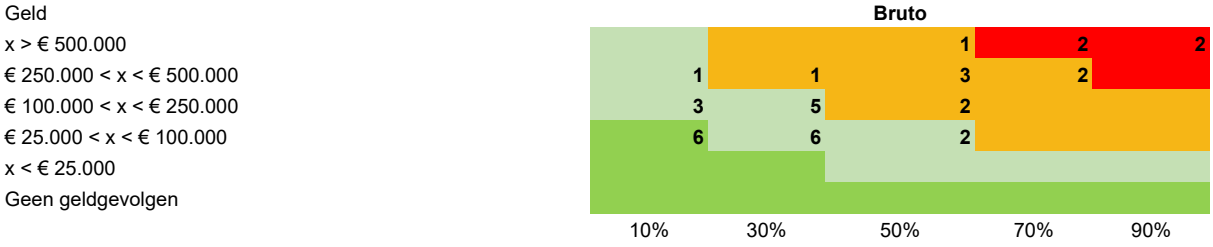
Weerstandvermogen					
Ratio weerstandsvermogen =	Beschikbare weerstandscapaciteit	0	**€ 14.860.493**	0	**4,84**
	Benodigde weerstandscapaciteit		€ 3.934.385		

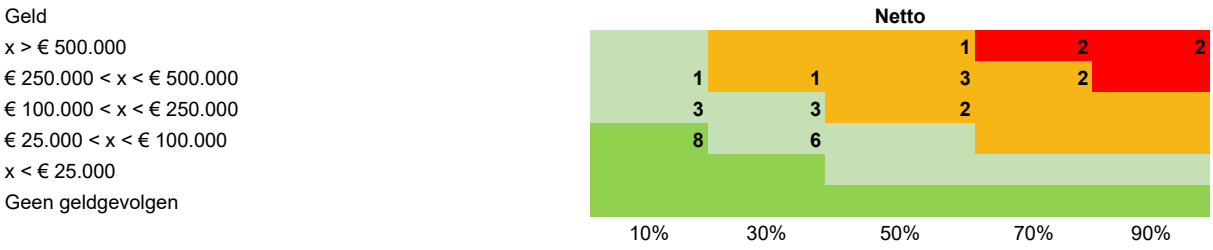
De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.
De ratio van Albrandswaard valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekende basis van het weerstandsvermogen.

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Risicokaart

Risico's waarvan de oorzaken en gevolgen in klassen ingedeeld zijn kunnen geplaatst worden in een risicokaart. Deze kaart toont in één oogopslag de spreiding van de risico's. Er wordt een onderscheid gemaakt in het bruto en netto risico. Het bruto risico geeft de situatie weer vóórdat er maatregelen zijn getroffen. Het netto risico geeft het resultaat na het nemen van maatregelen.

Kengetallen

Omschrijving (toelichting)

In het onderdeel kengetallen geven wij duiding aan onze financiële positie bij de jaarrekening 2025. Om een goed beeld te krijgen van de financiële positie kijken wij naar de ontwikkelingen aan de hand van een aantal belangrijke financiële kengetallen. Per kengetal geven wij de trend weer en de betekenis ervan voor onze financiële positie. Is de trend bijvoorbeeld risicovol, gunstig, of is het een directe dreiging voor de financiële gezondheid van onze gemeente?
Ze hebben geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht. Het reëel en structureel sluitend zijn van de begroting blijft het bepalende criterium.

Omschrijving (toelichting)

Kengetallen	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025
1a. Netto schuldquote	32%	35%	25%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	30%	34%	23%
2. Solvabiliteitsratio	42%	43%	43%
3. Grondexploitatie	3%	2%	1%
4. Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,9%	0,9%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	124%	120%	120%

Omschrijving (toelichting)

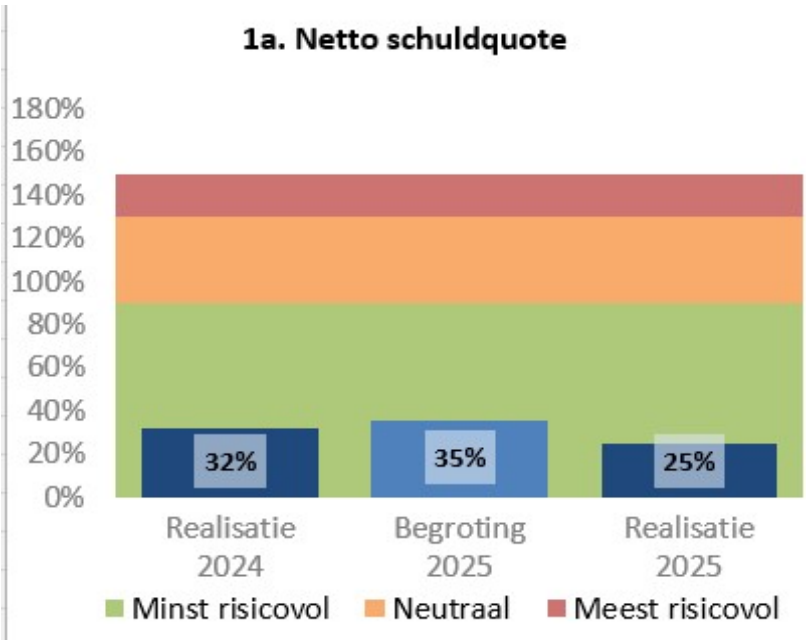
De waarden van de kengetallen zijn ingedeeld in 3 categorieën die aansluiten bij de landelijk vastgestelde signaleringswaarden (2016). Categorie A is het minst risicovol en C het meest risicovol.

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A minst risicovol	Categorie B neutraal	Categorie C meest risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Omschrijving (toelichting)

Schuldquote
Een belangrijke graadmeter voor de financiële positie is de omvang van onze schuldverplichtingen in relatie tot onze opbrengsten, oftewel de schuldquote. Onderstaande grafiek illustreert deze ontwikkeling.

Omschrijving (toelichting)

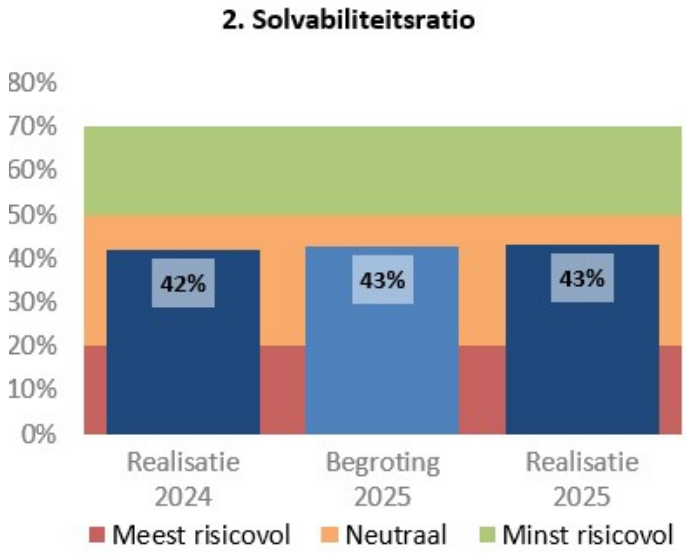
Omschrijving (toelichting)

De netto schuldquote is opnieuw gedaald ten opzichte van de realisatie van vorig jaar, en ook gedaald ten opzichte van de begroting van dit jaar. Dit komt door zowel de afname van de netto schulden, als door de toename van de gerealiseerde baten. Ook het uitblijven van grootschalige investeringen speelt hierin een rol.
Toekomstige investeringen en eventuele risico's zullen hun invloed hebben op de schuldquote. Ook de stijgende rentestanden zullen hun invloed hebben. Het is niet alarmerend als onze schuldquote zou verslechteren, maar wel goed om de investeringen goed af te wegen en marktontwikkelingen in de gaten te houden.

Omschrijving (toelichting)

Solvabiliteit
De solvabiliteit geeft aan welke gedeelte van je bezit met eigen vermogen is gefinancierd. Neem bijvoorbeeld een woning; als deze bijvoorbeeld voor 80% is gefinancierd bij de bank, en voor 20% is betaald met eigen spaargeld, dan is de solvabiliteit 20%. Onderstaande grafiek illustreert de ontwikkeling van dit kengetal voor onze gemeente.

Omschrijving (toelichting)

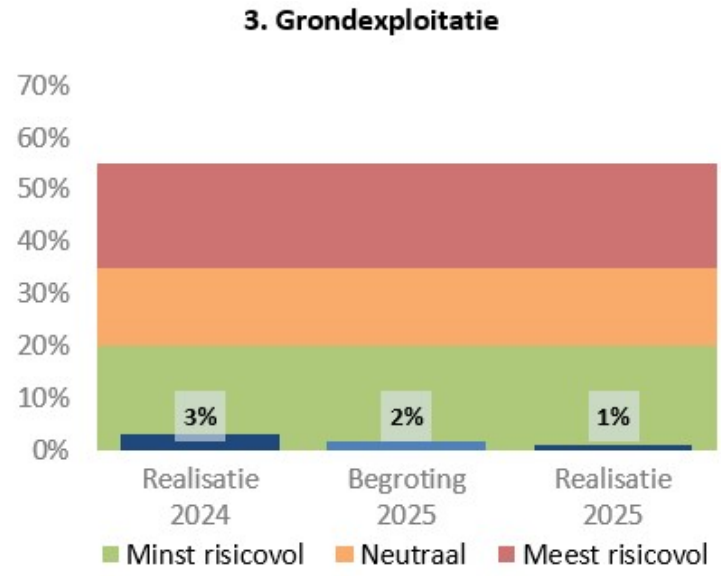
Omschrijving (toelichting)

De solvabiliteit blijft op ongeveer hetzelfde niveau. Deels veroorzaakt door continu en stabiel (financieel) beleid waardoor het eigen vermogen redelijk constant blijft, en deels door niet al te grote nieuwe investeringen (waardoor de schulden niet of nauwelijks toenemen).
De landelijke norm is om de kritische grens van 20% aan te houden voor het eigen vermogen. Gelet op de schaalgrootte (omzet) van Albrandswaard blijven we kwetsbaar. Als een financieel risico zich manifesteert heeft dat grote impact op de stand van onze algemene reserve. Nieuwe investeringen en eventuele risico's zullen hun invloed hebben op de solvabiliteit. Het is goed de solvabiliteit te blijven volgen, zodat bij een economisch minder goede periode er tijdig onderbouwde afwegingen gemaakt kunnen worden tussen inhoud en financiën.

Omschrijving (toelichting)

Grondexploitaties
Afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitaties een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Bij grondexploitaties volgen de inkomsten altijd pas na de uitgaven. Bij bijvoorbeeld een nieuw woningbouwproject, geldt dat eerst de grond gekocht en bouwrijp gemaakt dient te worden, voordat het weer verkocht kan worden. De financiering voor grondaankopen en bouwrijp maken leiden normaal gesproken (tijdelijk) tot hogere schulden.
Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling weer van de (financiële) waardes van onze grondposities ten opzichte van de totale opbrengsten (exclusief reservemutaties). Daarbij geldt dat hoe lager de (boek)waardes van onze grondposities (exploitaties) zijn in vergelijking met de totale opbrengsten, des te minder financiële risico's wij lopen. Als de waardes van de grondposities namelijk laag liggen hoeven de (grond)verkopen minder op te leveren om investeringen uit het verleden terug te verdienen.

Omschrijving (toelichting)

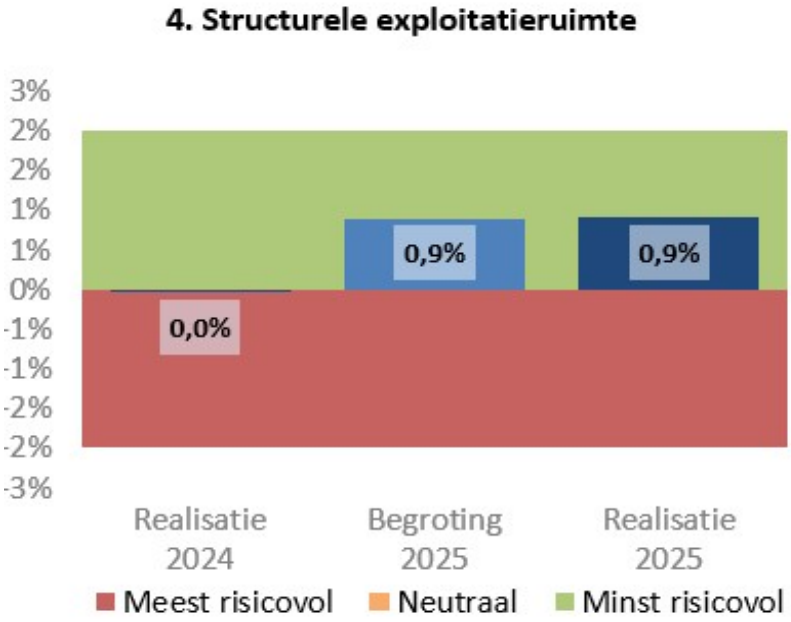
Omschrijving (toelichting)

In de afgelopen jaren is onze positie vrij stabiel gebleven, en zit ruim onder de signaalgrens. Dit komt voornamelijk omdat de gerealiseerde grondopbrengsten worden gecompenseerd met een afname van de verliesvoorzieningen. Het laatste project met een verliesvoorziening, Plan Spui, wordt dit jaar afgesloten. Dit betekent dat de gemeente vanaf 2026 alleen nog grondexploitaties heeft zonder verliesvoorziening. In 2023 en 2024 zijn nieuwe grondexploitaties geopend met een, naar verwachting, ruime positieve eindwaarde (De Omloop), en een budgetneutrale/licht positieve eindwaarde (Schutskooiwijk). Deze twee exploitaties zullen de komende jaren hun invloed uitoefenen op dit kengetal. Wat tot slot ook nog van invloed is op de ontwikkeling van dit kengetal, zijn de toegenomen baten t.o.v. 2024. Nieuwe plannen en exploitaties zullen om investeringen en financiering vragen, en dat geeft inherente risico's bij het terugverdienen. Met als mogelijk risico dat de lijn omhoog schiet.

Omschrijving (toelichting)

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft aan in hoeverre de gemeente ruimte heeft om structurele lasten te kunnen dragen. Wanneer het cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te kunnen dragen; de structurele lasten zijn dan hoger dan de structurele baten. Bij een positief getal is het andersom.

Omschrijving (toelichting)

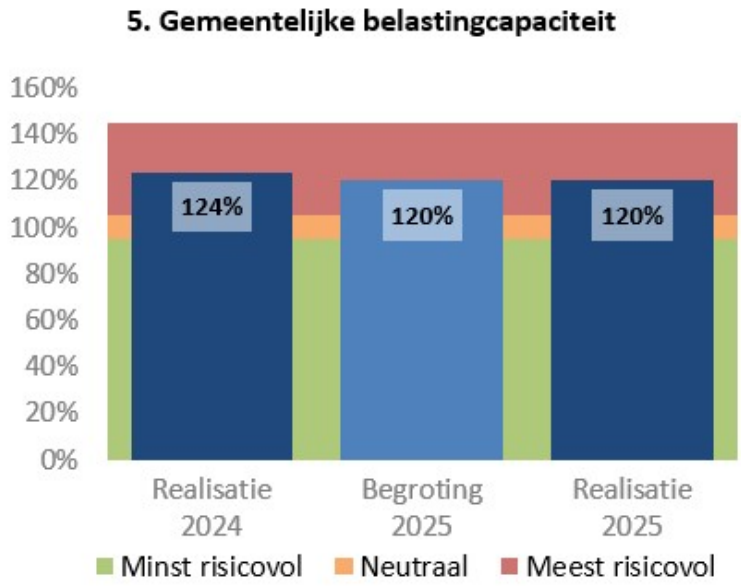
Omschrijving (toelichting)

De structurele exploitatieruimte is aanmerkelijk beter ten opzichte van vorig jaar, en nagenoeg gelijk aan de begroting van dit jaar. De structurele baten zijn hoger uitgevallen dan de structurele lasten, daar waar dat in 2024 nog precies andersom was. Voor de komende jaren verwachten we, zonder ombuigingen, een negatieve structurele exploitatieruimte. Dit heeft voornamelijk te maken met de ontwikkelingen in het Gemeentefonds, waarbij de inkomsten de komende jaren naar verwachting zullen achterblijven. Vooralsnog is het zogenaamde ‘ravijnjaar’ verschoven van 2026 naar 2028. Het blijft nodig om zeer kritisch te blijven kijken naar hoe structurele lasten in evenwicht kunnen blijven met structurele baten.

Omschrijving (toelichting)

Gemeentelijke belastingcapaciteit
De gemeentelijke belastingcapaciteit geeft de gemiddelde woonlasten van een inwoner van Albrandswaard weer ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Onder woonlasten wordt hier bedoeld de rioolheffing, afvalstoffenheffing en de onroerende zaakbelasting (ozb).

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving (toelichting)

De gemeente moet belastingen heffen om voldoende inkomsten te genereren en kosten te dekken. Om de lasten voor de inwoner niet onnodig te laten stijgen is het daarom van belang om bedrijfsmiddelen doelmatig in te zetten en/of innovatieve, kostenbesparende maatregelen te nemen. Ook al zien we de kosten op deze gebieden toenemen, toch wordt hierbij ook lastenverlichting afgewogen met de inhoudelijke mogelijkheden. We zien opnieuw een lichte verbetering van de belastingcapaciteit ten opzichte van vorig jaar, met name omdat de gemiddelde landelijke woonlasten harder zijn gestegen t.o.v. de stijging van woonlasten in Albrandswaard.

Conclusie over huidig risicoprofiel

Omschrijving (toelichting)

In de voorgaande onderdelen is een relatie gelegd tussen het risicoprofiel van de gemeente en het benodigde weerstandsvermogen. Onze organisatie valt in klasse A (waarderingscijfer); een weerstandsvermogen dat uitstekend is. We kunnen derhalve stellen dat de organisatie er financieel uitstekend voor staat.

Alle kengetallen zijn verbeterd ten opzichte van 2024. Geplande investeringen met bijbehorende financieringen, de fluctuerende algemene uitkering en risico's hebben een negatieve uitwerking op enkele kengetallen. Daar tegenover staan ook positieve uitwerkingen. Het is noodzakelijk de kengetallen in de gaten te houden en financieel gezond te blijven door tijdig afwegingen en keuzes te maken indien nodig. Met name ook bij grote investeringen. De komende jaren moeten we ook blijven vasthouden aan een structureel sluitende begroting op basis van reële ramingen.